

การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดย ดร.เกศทิพย์ ศุภวานิช รองเลขา กพฐ. และคณะ

ณ รร.บางลิ่วทียา สพม.สุพรรณบุรี วันเสาร์ที่ 6 สิงหาคม 2565

นโยบาย สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) 10 ข้อ หรือนโยบายเร่งด่วน (Quick Policy)

1. พระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ
2. ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง คุณธรรมและจริยธรรม
3. การศึกษากับการพัฒนาประชาธิปไตย
4. การจัดการศึกษาด้านปฐมวัย
5. Active Learning (ซึ่งเป็นประเด็นของการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้)
6. พาน้องกลับมาเรียน
7. โรงเรียนคุณภาพ
8. ปัญหา Learning Lost (เป็นปัญหาเร่งด่วนจากเหตุการณ์โรคระบาด สถานการณ์โควิด 19)
9. การประกันคุณภาพการศึกษา RT, NT และ O-NET
10. ความปลอดภัยกับตัวนักเรียน

ซึ่งในทุกหน่วยงานในทุกภาคส่วนได้รับนโยบายนี้มา และพร้อมที่จะดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วน หรือ Quick Policy นี้

ดร.มนัสนันท์ ทองศรีวัฒนา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

กล่าวรายงานวัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการประเมินสมรรถนะ
ด้วยกระบวนการฝึกอบรมจากการปฏิบัติและการสะท้อนคิด การจัดการอบรมในครั้งนี้ได้จัดให้กับผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้สอน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดผล และสำเร็จไป

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการ
หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ดร.เกศทิพย์ ศุภวานิช เกศทิพย์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กล่าวเปิดการประชุม

การเข้าร่วมรับการอบรมแล้วสะท้อนให้เห็นความสำเร็จ คือ การเปลี่ยนแปลงของนักเรียนที่มีคุณภาพ ได้เห็นถึงคางามแตกต่าง โดยเกิดการจากครูแบบพวกเราทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดย สพฐ. รวมตัวกันเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่ได้มารวมตัวกันแค่เพื่อมาพูดและเพื่อมาฟังการอบรม ซึ่งในขณะนี้นักวิชาการอยากเข้ามามีส่วนร่วมที่ทำให้เกิด AL ทั้งประเทศที่ สพฐ. ได้ทำอยู่อยากที่เข้ามาเป็น One team ด้วย

ตัวอย่างของการเรียนรู้แบบ Active Learning ในวันนี้ คือการแสดงการเปิดการประชุมในวันนี้ ไม่ใช่ท่องจำเพื่อการแสดงและจบไป แต่การแสดงนั้นสามารถเรียนรู้ไปถึงว่ารัชกาลใดเป็นผู้แต่งเนื้อหาการเรียนรู้ และสิ่งที่ร้อง รำ นั้นเป็นการแสดงท้องถิ่นเป็นต้น ซึ่งวิธีการสอนเช่นนี้ก็อาจจะทำให้การสอนในรายวิชาพื้นฐานลดลง เนื้อหาที่กว้างขึ้น และภาระงานที่ลดลง

หัวข้อบรรยายพิเศษ

กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21

เมื่อจบการประชุมนี้แล้วท่านจะสามารถ เผยแพร่ และนำไปใช้จัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมั่นใจ มี 3 ข้อด้วยกัน คือ

1. อะไรที่เป็น Active Learning

2. สมรรถนะผู้เรียนเป็นอย่างไร จะเห็นและเกิดจากผู้เรียนได้อย่างไร สถานการณ์ใดจะทำให้เกิดสมรรถนะผู้เรียนอย่างชัดเจน

3. ศตวรรษที่ 21 ตามแบบของท่านเลขา กพฐ. ตัวชี้วัดที่สำคัญคืออะไร และสอดคล้องหรือสอดคล้องใหม่กับสากล Trend เดียวกันหรือไม่

เริ่มต้นพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10

มีทัศนคติที่ถูกต้องกับบ้านเมือง เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา มีทัศนคติที่ดี ทัศนคติแห่งการริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทัศนคติในการทำลาย เริ่มต้นดีทุกอย่างก็จะไปได้ดี เราจะขับเคลื่อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แฝงและอยู่ร่วมในพระบรมราโชบาย โดยเด็กไม่ได้ฟังจากเรา แต่เด็กดูตัวอย่างจากเรา ถ้าใครว่ามาว่าบ้านเรา สพฐ. ของเรา เราต้องลุกขึ้นแก้ไขปัญหาและเติมศักยภาพ เพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีต่อตัวนักเรียน เช่น การมีข่าวในเชิงลบ เราควรที่จะพูดคุยกันเพื่อให้ทราบที่ไปที่มา แต่ถ้าเป็นการแข่งขันโดยได้รับชัยชนะมา ควรจะมีการจัดเสนอข่าวให้เป็นเดือน เพราะกว่าที่ตัวนักเรียนจะได้รับรางวัลมานั้น ต้องได้รับการฝึกซ้อมอย่างหนัก เมื่อนักเรียนมีทัศนคติที่ดีแล้วข้ออื่น ๆ ก็จะตามมาในภายหลัง ผู้ที่เป็นผู้สร้างหรือผู้พานั้น ท่านต้องตระหนักเสมอว่าท่านอย่าลืมน้ำที่ของท่าน อย่าละเลยหน้าที่ของท่าน

ตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียนที่สำคัญอีก 3 ด้านที่สำคัญ คือ

ด้านที่ 1 ด้านองค์ความรู้ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ให้เด็กของเราอยู่ในจุดหนึ่ง และเปิดประตูไปสู่การค้นหาคำความรู้ และความถนัดของตนเองได้อย่างสง่างาม

ด้านที่ 2 ด้านทักษะอาชีพ การจำลองงานที่ทะลุไปถึงการ Create ให้กับนักเรียน เมื่อท่านจัดการเรียนการสอน ให้ท่านจำลองสถานการณ์เหมือนจะไปเผชิญชีวิตจริงได้อย่างมีความสุข โดยไม่ต้องปรับตัวมากเมื่อออกไปสู่สังคม

ด้านที่ 3 ด้านทักษะชีวิต สำคัญมาก นักเรียนอยู่กับพวกเราสิ่งสำคัญคือทักษะชีวิต ทำไมต้องพูดเช่นนี้ เพราะขณะนี้ข่าวเกี่ยวกับโรคซึมเศร้าเยอะ การไม่ได้รับบ่มเพาะ ไม่ได้ชี้แนะ ไม่ได้พูดคุย เด็กไม่สามารถ Control ชีวิตตนเองได้ จำลองให้ท่าน Control ตนเองว่าตนเองเรียนออนไลน์ในห้องสี่เหลี่ยม ในวัยที่ไม่พร้อมสิ่งที่พบคือ เด็กจะก้าวร้าว ไม่พูดกับใคร เพราะไม่ได้รับในมิตินี้ที่เราไม่ได้เติม เช่น มารยาทในสังคม ทักษะในการอยู่ร่วมกัน รู้แต่ว่าตัวเองอยากได้อะไร ต้องการอะไรไม่มีความอดทนอดกลั้น

ครูอย่างพวกเราไม่ใช่แค่สอนแค่ความรู้ ไม่ใช่ใช้วัดผลแค่ Mid term กับ Final แล้วตัดเกรด แต่กลับกลายเป็นว่าต้องเน้นเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังจาก 2 ปีที่ผ่านมาอาจจะเหนื่อยหน่อย แต่ขอให้คุณครูอดทนและเดินไปด้วยกัน

ทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 สิ่งที่สำคัญที่เป็นสากล

1. **ความรู้พื้นฐาน** คือ การใช้ภาษา การคำนวณ การใช้เทคโนโลยี การใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่งรอบตัว ทั้งหมดก่อให้เกิดเป็นนวัตกรรม (ทักษะพื้นฐานในสากลบูรณาการกันได้)

กลุ่มทักษะการจัดการปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม จุดนี้ต่อไปในอนาคตจะเป็นความเหลื่อมล้ำที่แท้จริง โรงเรียนใดที่สนุกกับการจัดสถานการณ์ให้เด็กคิดอย่างสร้างสรรค์ และโรงเรียนนั้นก็จะเรียนระดับคุณภาพ แต่ถ้าโรงเรียนใดซับซ้อนแค่เรื่องของความรู้จะทำให้เกิดเป็นความเหลื่อมล้ำ ควรจัดการเรียนการสอนกระตุ้นให้นักเรียนมีความคิดในทุก ๆ คาบ และทุก ๆ คน ประโยชน์ของการคิดดีมากกว่าประโยชน์ของการดีเพื่อจำ ยกตัวอย่างตัววิทยากรเอง เป็นผู้ที่ไม่ได้ติดอันดับ แต่ตอนเรียนเป็นนางรำ เป็นดีเจของโรงเรียนในตอนพักเที่ยง แต่สามารถติด 1 ใน 10 ของโรงเรียนระดับจังหวัด เพราะสามารถจัดการเวลา มีศาสนาโดยการเดินสวดมนต์หลังจากการทำงาน นอกจากนั้นยังเป็นนักกีฬาของโรงเรียนอีกด้วย เมื่อพิจารณาตนเองดี ๆ แล้ว ได้เห็นว่าสิ่งที่ได้ทำในวัยเด็กนั้นสามารถนำมาบริหารจัดการตนเองได้ทั้งหมด ท่านวิทยากรมากเท่าไรเด็กจะจำได้บางครั้ง แต่ถ้าเด็กได้สร้างองค์ความรู้เองเด็กจะจำได้จนถึงปัจจุบัน

เด็กคือเป้าหมายของการกระเพื่อมที่สำคัญ ดังนั้นเราจึงต้องรู้หน้าที่และบทบาทของตนเอง พร้อมทั้งทำให้สมบูรณ์

ตัวชี้วัดผู้บริหารและครูของแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

ครู / อาจารย์

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู / อาจารย์

1. ต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ เป็นครูผู้สอนต้องไม่ติดตำรา ต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้
3. จิตวิทยาการเรียนรู้ ต้องมีความยืดหยุ่นและเน้นเป็นสิ่งสำคัญ ครูต้องพร้อมที่จะรับฟังและพร้อมที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาในโลกของเขา เพราะสิ่งแวดล้อมของนักเรียนกับของคุณครูมีความแตกต่างกัน (สิ่งสำคัญที่สุดคือการอยู่เคียงข้าง อยู่เป็นเพื่อนรุ่นพี่)
4. การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

6. มีความศรัทธาในวิชาชีพและความเป็นครู ***สำคัญมาก*** ศรัทธาจะเกิดขึ้นได้ในทุก ๆ บทบาทที่เราให้เขาเห็น เมื่อท่านเป็นครูให้ท่านตระหนักเสมอว่า “ท่านคือผู้สร้างคน” ครู ต้องเป็นตลอด 24 ชั่วโมง ไม่ใช่ไปพร่ำบอกให้ศรัทธาในตัวเอง แต่ให้คนที่พบเห็นหรือในทุกที่ที่เราปรากฏตัวนั้น ให้คนเหล่านั้นศรัทธาในการปฏิบัติตัวของเราเอง

ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา

จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นผู้ที่ดูแลองค์กรที่มีคุณภาพ และเป็นองค์กรที่มีหน้าที่สร้างคน ไม่จำเป็นต้องรู้ลึกแต่ต้องรู้ว่าอะไรสำคัญที่จะต้องพัฒนานักเรียนของท่านต่อไป ซึ่งสมรรถนะของท่านจะมี ดังนี้

สมรรถนะด้านการบริหารงานวิชาการและการนิเทศการจัดการเรียนรู้

1. ด้านหลักสูตร เชื่อว่าทุกท่านที่เป็นผู้บริหารมีความรู้ด้านนี้หมดทุกท่าน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ได้จัดกิจกรรมเองแต่มีความรู้
3. สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
5. การนิเทศการจัดการเรียนรู้
6. ผู้นำทางวิชาการและส่งเสริมขวัญกำลังใจ
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและการสร้างระบบนิเวศที่ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้

ทำไมเราจะต้องนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาเน้นในศตวรรษที่ 21 นี้

เพราะในยุคนี้โลกโซเชียลคือโลกที่อยู่คู่ขนานกับตัวของนักเรียน นักเรียนจึงไม่สามารถกรองได้ว่าอะไรที่ควรเติมเข้าไป หรืออะไรที่ไม่ควรเติมเข้าไป ซึ่งไม่สามารถแยกแยะข้อมูลได้ว่าเป็นจริงหรือเป็นเท็จ จึงเป็นเหตุในการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นี้ ต้องปรับตัวผู้สอนในเข้ากับสถานการณ์ไม่ใช่ดูแค่ผลคะแนน Mid Term Test หรือ Final Test แต่ในปัจจุบันเป็นการเข้ามาดูเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และครูเป็นผู้ช่วยเติมความคิดให้นักเรียนแยกแยะให้ได้

การแพร่ระบาดของ Covid-19 ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเป็นอย่างมาก ทำให้ครู นักเรียน ห่างกันออกเป็น แต่ก็ยังเป็นโอกาสในการเพิ่มเติมเรื่องของเทคโนโลยีในการสอนทางไกลให้กับครูผู้สอน แต่ความเหลื่อมล้ำก็จะเกิดขึ้นกับนักเรียนที่ไม่มีอุปกรณ์เทคโนโลยีในการรับการศึกษา

เทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัล เข้ามาในชีวิตของครูผู้สอนอย่างเต็มที่ สิ่งนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะสามารถละลายพฤติกรรมช่วงวัยของครูได้ ครูรุ่นน้องที่เก่งเทคโนโลยีก็พร้อมที่จะเป็นผู้ช่วยสอนคุณครูรุ่นพี่ ครูรุ่นพี่ก็พร้อมที่จะรับและเรียนรู้ถูกผิด เพราะครูทุกคนมีใจจดจ่อที่อยากจะสอนนักเรียน ไม่ว่าจะอุปสรรคใดก็ก้าวข้ามไปได้

เศรษฐกิจ สังคม Thailand 4.0 และการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน กลายเป็นที่มาว่าอะไรที่ไม่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สิ่งนั้นคือความล้าสมัย แต่อะไรที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราต้องรวมตัวกันของครูเพื่อทำให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การพัฒนาการเรียนการสอนสมรรถนะผู้เรียน

สู่ศักยภาพเด็กไทยในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาการเรียนการสอนสมรรถนะผู้เรียน

โรงเรียนใดที่บอกว่าตนเองทำแล้ว แต่ถ้ายังไม่ได้ปฏิบัติตามรูปแบบในสไลด์ด้านบนนี้ ถือว่ายังไม่ได้เริ่มพัฒนา เพราะต้องใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) คือต้องปรับการจัดการเรียนรู้ไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning เพื่อนำไปสู่สมรรถนะผู้เรียน

แสดงว่า ถ้าเราใช้หลักสูตรชาติหลักสูตรนี้ เพื่อตอบโจทย์แผนปฏิรูปประเทศ เราต้องปรับการจัดการเรียนรู้ การปรับมีเป้าหมายไปที่ **สมรรถนะของผู้เรียน** แต่จะอย่างไรให้ไปถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ด้าน ต้องถามตนเองว่าทำให้ถึง Ultimate Outcome ให้กับนักเรียนหรือยัง หรือทำถึงแค่มาตรฐานตัวชี้วัด

สมรรถนะหลัก 5 ประการ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่ใช้ผลลัพธ์นำสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ได้กำหนดสมรรถนะหลัก 5 ประการ สำหรับการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ ที่ผสมผสานเข้าด้วยกันเป็นความสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ การทำงาน การใช้ ชีวิต และการแก้ปัญหาสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลัก ดังนี้

1. สมรรถนะการจัดการตนเอง (Self Management: SM)

การรู้จักตนเอง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถกำหนดเป้าหมายและนำตนเองในการเรียนรู้ ทำงาน และใช้ชีวิตตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตน มีวินัยในตนเอง สามารถบริหาร จัดการเวลา ทรัพยากร และสุขภาวะ เพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

2. สมรรถนะการสื่อสาร (Communication: CM)

การรับและส่งสารบนความเข้าใจ ความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ให้บรรลุ เป้าหมาย โดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดี

3. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม (Teamwork and Collaboration: TC)

การเป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ ใช้กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการประสานความคิดที่แตกต่างสู่การตัดสินใจเป็นทีมอย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี จนทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4. สมรรถนะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking: HOT)

การไตร่ตรอง คิดวิพากษ์ คิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ริเริ่มความคิดใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน

5. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen: AC)

การปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท และกฎกติกาในสังคม เคารพสิทธิมนุษยชน รับผิดชอบต่อ ส่วนรวม (Accountability) มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย จัดการสิ่งแวดล้อม และสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เป็นธรรมในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในโลกความจริง

และโลกดิจิทัล โดยในแต่ละสมรรถนะได้กำหนดนิยาม ระดับสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้หลักตามระดับสมรรถนะ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบในแต่ละช่วงชั้น

ที่มา : Competency - based Education. (2564). สมรรถนะหลัก 5 ประการ สืบค้น 17 สิงหาคม 2565. // จาก <https://cbethailand.com/หลักสูตร/หลักสูตรฐานสมรรถนะ/สมรรถนะหลัก-5-ประการ/>

ถ้าท่านตอบโจทย์แผนปฏิรูปประเทศและจะไปให้ถึงสมรรถนะได้ หน่วยการเรียนรู้จะต้องออกแบบด้วยหน่วยบูรณาการ เพราะต่างคนต่างสอน 8 แนว 8 วิชา สิ่งที่เป็นปัญหาไม่ใช่ตัวชี้วัดแต่จะเป็นตัวเนื้อหาที่ติดแต่ละตัวชี้วัด ครูจะสอนเนื้อหาทุกเนื้อหาโดยไม่ได้ลดทอนตัวเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนในรายวิชาต่าง ๆ เมื่อสอดทอนเนื้อหาได้ให้ครูพาเด็กไปให้ถึง Bloom's Taxonomy คือขั้น Create ถ้าติดอยู่ที่ตัวเนื้อหาก็จะได้แค่ จำได้กับเข้าใจในเนื้อหา

การพูดคุยในเรื่องการบูรณาการเนื้อหานั้น ผู้บริหารต้องเป็นคนจับกลุ่มเนื้อหาวิชา แล้วเป็นผู้ตัดสินใจว่าให้เนื้อหาของใครเด่น ในวิชาอื่น ๆ ไม่ต้องเนื้อหาซ้ำอีก เพราะถ้าให้ครูผู้สอนคุยกันเอง ทุกคนก็จะบอกว่าเนื้อหานี้สำคัญตัวเองต้องสอน แต่การที่ ผอ. หรือครูใหญ่เข้ามาดูแลในเรื่องของวิชาการนั้น ยังจะทำให้การบูรณาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Active Learning ทำไม่ต้องมี

ยกตัวอย่าง Case การสอนแบบ Active Learning เรื่องการทำ Muffin

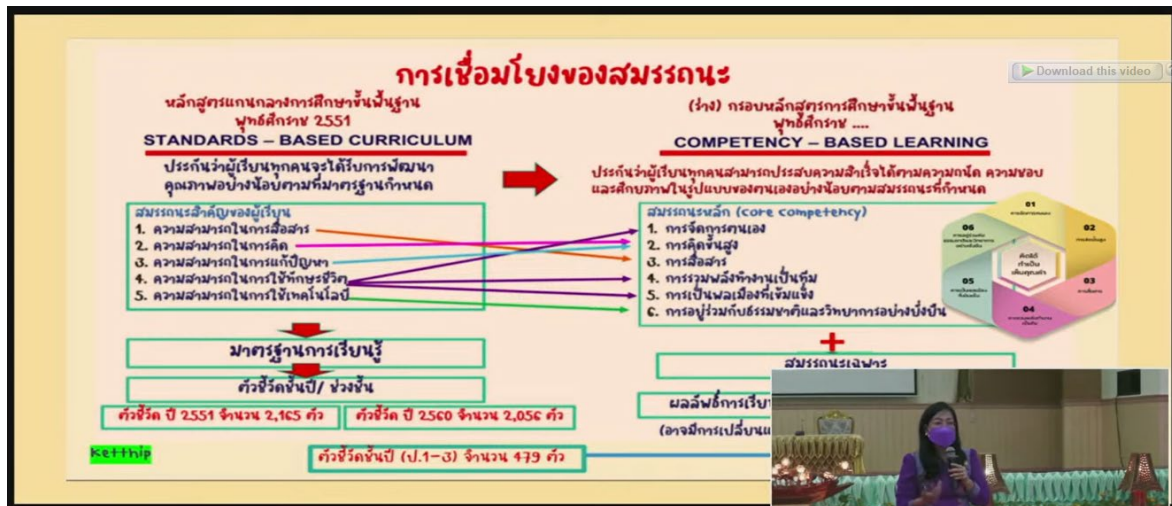
ห้องเรียนที่ 1 ครูแจกสูตรการทำ Muffin ไป เด็กทำตามสูตร ได้ขนม 50 ชิ้น ห้องนี้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ภาษาไทยที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ ได้พัฒนากล้ามเนื้อมือ พัฒนาเรื่องทักษะทั้ง 5 ฯลฯ

ห้องเรียนที่ 2 ครูแจกสูตรการทำ Muffin ไป แล้วให้โจทย์เพิ่มเติมว่า เนื่องจากสูตรที่ครูให้ไปนั้น จะอบขนมได้ทั้งหมด 50 ชิ้น แต่ห้องเรียนของเรามีนักเรียนเพียง 25 คน ดังนั้นให้นักเรียนทำ Muffin เพียงครึ่งสูตร

ซึ่งความแตกต่างของทั้ง 2 ห้องเรียนนี้ นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ทางการคิดคำนวณที่แตกต่างกันออกไป การจัดสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป เป็นต้น

สรุป การเรียนรู้จะต้องให้นักเรียนได้คิดทุกคาบ และเรียนรู้ไปถึง Apply ให้ได้ โดยเรื่องราวนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่อยู่รอบ ๆ ตัวของเด็ก และเด็กจะเห็นภาพว่าเรียนไปทำไม การเรียนนั้นไม่สามารถแยกเป็นรายวิชาได้ แต่ความรู้คือการนำทุกวิชามารวมกันแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

อะไรคือสมรรถนะที่เราต้องไปให้ถึง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ประกันว่าผู้เรียนทุกคนจะมีสมรรถนะตามมาตรฐานที่กำหนด ก่อนจะไปถึงสมรรถนะหลัก หรือ core competency โดยหลักสูตรนี้คือหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกันว่าผู้เรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ตามความถนัด ความชอบ และศักยภาพในรูปแบบของตนเอง

Competency - based Learning หรือหลักสูตรสถานศึกษา มีรากแก้วแก้ว คือ Standard - based Curriculum สมรรถนะจะเกิดจากการถักทอของ องค์ความรู้ ทักษะต่าง ๆ และทัศนคติพร้อมทั้งการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยต้องเกิดในทุก ๆ คาบ ทุก ๆ ครั้งที่เรียน ไม่ใช่การเรียนแบบแยกเป็นส่วน ๆ

สิ่งสำคัญคือ PLC โดยเฉพาะ การบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล ยกตัวอย่างเช่น เด็ก 3 คนไม่ได้การคำนวณในรายวิชาฟิสิกส์ พร้อมทั้งคำนวณในวิชาคณิตศาสตร์ก็ได้ แต่เก่งวิชาคอมพิวเตอร์ ดังนั้น ครู 3 คนใน 3 รายวิชา จัดการเรียนรู้ใหม่ให้นักเรียน 3 คนนี้คำนวณผ่านทางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยมีทั้งโจทย์พร้อมทั้งภาพประกอบในคอมพิวเตอร์ จะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง